

Ghidul de bune practici

“Nevoi ordinare pentru copii EXTRAORDINARI”

CUPRINS

Rezumat executiv

I. Impact si rezultate

1. Scop și fundamentare
2. Principiile programului
3. Bune practici în lucrul cu elevii
4. Impact și lecții învățate

II. Cadrul teoretic - „Hidden Talents in Harsh Environments”

1. Concept și premise de bază
2. Fundamente interdisciplinare
3. Dovezi experimentale relevante
4. Implicații pentru educație și intervenții
5. Rezumat

III. Pași în implementare

1. Selecția elevilor
2. Selectarea și formarea profesorilor
 - 2.1 Selectarea profesorilor
 - 2.2 Principii generale de lucru
 - 2.3 Tematica formării profesorilor mentori
 - 2.4 Rolul mentorului
3. Crearea unui spațiu dedicat – „Laborator EXTRA”
4. Co-crearea proiectelor de grup
5. Eveniment de recunoaștere
6. Evaluare
 - 6.1 Principii generale ale evaluării
 - 6.2 Instrumente și metode de evaluare utilizate
 - 6.3 Niveluri de evaluare
 - 6.4 Recomandări practice pentru evaluare
7. Contiunitate și sustenabilitate
8. Resurse și link-uri utile

Bune practici din programul pilot (derulat în perioada Decembrie 2024 - Iunie 2025)

10 studii de caz din 10 școli participante

Provocări frecvente și cum pot fi depășite

1. Rezistența unor profesori
2. Lipsa resurselor materiale
3. Implicarea redusă a părinților
4. Dificultăți de menținere a motivației elevilor
5. Birocrație sau lipsă de sprijin din partea conducerii

Anexe - Instrumente

Rezumat executiv

Acest ghid s-a născut din programul pilot „Nevoi ordinare pentru copii extraordinari” (decembrie 2024 – iunie 2025), implementat în 10 școli din România. Rezultatele au arătat că fiecare copil are un potențial ascuns care poate fi adus la lumină prin sprijin, mentorat și proiecte autentice.

Scopul ghidului

- Inspirație: să arate cum pot fi valorificate talentele ascunse ale copiilor din medii vulnerabile.
- Practici concrete: să ofere pași clari și modele pentru profesori și școli care doresc să implementeze programe similare.

Pașii principali

1. Identifică copiii invizibili – observă pasiunile și abilitățile lor, chiar dacă nu excelează la note.
2. Formează profesori mentori – cadre didactice inspiraționale, pregătite în leadership empatic și sprijin socio-emoțional.
3. Creează Laboratorul EXTRA – un spațiu flexibil pentru artă, media, tehnologie sau meșteșuguri.
4. Co-creează proiecte de grup – echipe de elevi lucrează la un proiect real, relevant pentru comunitate.
5. Recunoaște rezultatele – expoziții, spectacole, lansări unde elevii sunt în centrul atenției.
6. Evaluează progresul – prin portofolii, feedback, reflecție și produse finale.
7. Asigură continuitate – elevii devin mentori, iar școala integrează activitățile ca opționale sau cluburi.

Impactul programului pilot

- 50% dintre elevi și-au crescut încrederea și curajul.
- 95% dintre elevi au spus că se simt mai bine în echipă.
- Profesorii au câștigat curaj să inițieze proiecte și au dobândit noi competențe pedagogice.
- Școlile au devenit centre vii ale comunității, implicând părinți și voluntari.

Ce găsești în ghid

- ★ Modele de bune practici din școli
- ★ Pași clari de implementare
- ★ Studii de caz și povești inspiraționale
- ★ Instrumente practice (fișe, checklisturi, planuri individuale)

Orice școală poate deveni un loc al descoperirii și al curajului. Cu pași mici, dar constanți, putem transforma „nevoile ordinare” în experiențe extraordinare pentru copii.

Echipa de implementare:

Proiect manager: Andreea Alecu

Community manager: Denisa Benedic

Sociolog: Carmen Voinea

Sponsori: ING, PROTV, Ipso, GHG

Parteneri: Inditex, Prime Kapital, Deloitte, BRD Asigurari de viață, Bergerat Monnoyeur

I. IMPACT ȘI REZULTATE

1. Scop și fundamentare

- Scop principal: Dezvoltarea și punerea în valoare a talentelor ascunse ale copiilor din medii vulnerabile, într-o manieră complementară educației academice tradiționale._
- Cadrul teoretic: Bazat pe studiul „Hidden Talents in Harsh Environments”, care relevă că dificultățile dezvoltă abilități precum empatia, creativitatea, reziliența._

Proiectul pilot s-a derulat în 10 școli, în perioada decembrie 2024 - iunie 2025.

2. Principiile programului

- **Profesorul ca mentor, nu doar evaluator** – schimbarea de rol spre sprijin emoțional, descoperirea și cultivarea talentelor ascunse.
- **Formare specifică:** mentorat 1:1, leadership empatic, susținerea copiilor vulnerabili, climat emoțional sigur, relaționare neuro-informată.
- **Întâlniri regulate** cu elevii (minim 2/săptămână) în afara orelor de clasă, pentru sprijin constant atât individual, cât și de grup.
- **Activarea comunității:** colaborare cu părinți, autorități, specialiști locali (artiști, jurnaliști, meșteșugari, avocați etc.) pentru diversificarea experiențelor elevilor.
- **Crearea de spații incluzive** – Laboratoare EXTRA cu dotări moderne (mobilier modular, tehnologie, materiale creative) ca hub-uri educaționale.

3. Bune practici în lucrul cu elevii

- **Lucrul în echipă** – învățarea reciprocă între elevi cu performanțe academice și cei cu abilități practice; schimb de experiențe de viață.
- **Proiecte interdisciplinare** pornind de la interese reale ale copiilor (târg comunitar, revistă digitală, studio media, piesă de teatru, expoziție multisenzorială etc.).
- **Învățare prin experiență** – vizite la muzee, teatre, tipografii, ateliere cu profesioniști, cursuri de dezvoltare personală, artă, digital.
- **Recunoașterea și exprimarea talentelor ascunse:** peste 90% dintre elevi au declarat că și-au exprimat sau descoperit un talent nou.

4. Impact și lecții învățate

- Creștere semnificativă a **încrederii în sine, curajului și deschiderii** elevilor (aprox. 50% afirmă asta clar).
- Îmbunătățirea **relațiilor sociale și spiritului de echipă** – aproape 95% dintre elevi se simt bine în echipă.
- **Profesorii au câștigat curaj** să inițieze proiecte, au dezvoltat noi competențe pedagogice și relaționale.
- **Implicarea comunității** a transformat școala într-un nucleu local, nu doar un spațiu formal de învățare prin implicarea voluntară a părinților și altor reprezentanți din comunitate

II. Cadrul teoretic - „Hidden Talents in Harsh Environments”

1. Concept și premise de bază

- Deși adversitățile în copilărie pot submina dezvoltarea sănătoasă, copiii care trăiesc în medii dure pot dezvolta **abilități funcționale sau chiar superioare**, numite „talente ascunse” („hidden talents”).
- Acest set de competențe este o formă adaptivă de **inteligență stres-adaptată** („adaptive intelligence”), ce îi ajută să funcționeze eficient în medii instabile, imprevizibile și dificile.

2. Fundamente interdisciplinare

- Modelul își trage inspirația din teoriile dezvoltării creierului afectate de adversitate timpurie, neuroplasticitate și reziliență.
- În contrast cu modelele tradiționale ce evidențiază doar deficiențe, abordarea „hidden talents” oferă o **perspectivă bazată pe resurse**, eliminând stigmatizarea și evidențiind potențialul adaptativ.

3. Dovezi experimentale relevante

- Într-un studiu preregistrat, participanții cu expunere mai mare la violență prezentau **performanță stabilă sau chiar îmbunătățită** în sarcini care implicau **raționament social despre dominație**, comparativ cu sarcini mai abstracte.
- Acest rezultat indică nu doar reziliență, ci și o **specializare adaptativă**: copiii dezvoltă abilități particulare relevante pentru mediul lor.

4. Implicații pentru educație și intervenții

- Pentru a valorifica talentele ascunse, este esențial să **adaptăm mediul de învățare**: activități practice, conținut relevant din viața reală, învățare activă și colaborativă.
- Această abordare se poate aplica eficient în școli, servicii sociale, sisteme de justiție pentru tineri și alte sectoare ce lucrează cu tineri din medii vulnerabile.
- Se propune dezvoltarea de **instrumente de evaluare** care să identifice aceste abilități adaptative, un sector neexplorat, dar cu potențial major de aplicare.

5. Rezumat

- Definiție: Talente ascunse = abilități dezvoltate în condiții de stres și adversitate, care reflectă inteligență adaptativă în contexte dificile.
- Teorie: dezvoltarea acestor abilități este susținută de plastică creierului și strategiile de coping active în medii ostile.
- Evidență: în sarcini relevante (ex. raționamente despre dominare socială), copiii expuși adversităților pot demonstra performanțe egale sau superioare altora.

Recomandări pedagogice:

- Identificarea și aprecierea acestor abilități specifice.
- Adaptarea conținutului și modalităților de predare (ex. contexte sociale reale, învățare practică).
- Construirea de instrumente de măsurare care să reflecte competențele adaptative.
- Promovarea unei abordări non-stigmatizante, centrate pe punctele forte.

III. Pași în implementare

1. Selecția elevilor

Descriere: Observarea și selectarea copiilor care nu ies în evidență prin note, dar care manifestă abilități practice, sociale sau creative.

De ce este importantă: Previne marginalizarea și aduce la suprafață talente ascunse, întărind încrederea în sine.

Cum se aplică:

- Profesorii discută cu diriginții, consilierul școlar și colegii pentru a crea o „hartă a clasei”.
- Se organizează discuții individuale cu elevii pentru a afla pasiunile și preocupările lor.
- Se implică părinții pentru o privire mai completă.

Greșeli de evitat: Alegerea doar a copiilor „vizibili” (olimpici, lideri vocali), ignorând pe cei retrași sau vulnerabili.

Instrumente de sprijin: (vezi anexele Fișă de identificare – „Talente ascunse” la elevi și Plan individualizat de dezvoltare).

2. Selectarea și formarea profesorilor

2.1 Selectarea profesorilor

Descriere: Selectarea unui grup restrâns de profesori care devin mentori.

De ce este importantă: Profesorii mentori asigură coerență, sprijin emoțional și ghidează elevii în dezvoltarea talentelor.

Cum se aplică:

- Alegerea a 2–3 cadre didactice deschise spre învățare non-formală, cu experiență practică și percepute de elevi ca fiind inspiraționale.
- Parcurgerea suportului de curs pentru explorarea: valorizarea talentelor, inteligențe multiple, management pozitiv al clasei.
- Crearea unei comunități de practică între mentori (întâlniri bilunare pentru schimb de experiență).

Greșeli de evitat:

- Transformarea rolului de mentor într-o „sarcină birocratică”, fără motivație personală și fără suport instituțional.
- Alegerea unor profesori percepuți ca autoritari, rigizi sau excesiv de exigenți.

2.2. Principii generale de lucru

- **Copilul în centru** – accent pe unicitatea fiecărui copil, văzut ca persoană complexă, nu doar ca „elev”.
- **Relația ca fundament al învățării** – învățarea autentică se bazează pe interacțiuni semnificative și pe respect reciproc.
- **Valorizarea efortului, nu doar a rezultatului** – progresul și implicarea copilului contează mai mult decât performanța finală.
- **Autoreflexie și deschidere** – profesorii sunt încurajați să își analizeze propriile atitudini și să renunțe la control excesiv.
- **Învățarea prin pași mici, dar constanți** – orice abilitate poate fi formată prin practică deliberată și prin obiective realiste.
- **Mediu de învățare pozitiv și incluziv** – centrat pe confortul psihologic, siguranță și colaborare.

2.3. Tematica formării profesorilor mentori

- Clarificarea aspirațiilor copiilor și stabilirea de obiective pornind de la interesele și aptitudinile lor.
- Proiectarea și facilitarea unor interacțiuni semnificative (conversații constructive, activități de grup, mentorat de la egal la egal).
- Susținerea motivației pe termen lung prin strategii adaptate fiecărui copil.
- Recunoașterea și gestionarea emoțiilor (reușită, anxietate, frustrare, curiozitate, entuziasm, empatie).
- Construirea de medii de învățare variate (centrate pe individ, dar și pe comunitate prin implicarea elevilor, profesorilor, părinților).
- Management pozitiv al clasei – evitarea practicilor punitive, cultivarea respectului reciproc și negocierea regulilor.
- Leadership transformațional – profesorul ca model inspirațional, facilitator de dialog și promotor al gândirii critice și creative.
- Instrumente concrete: hărți conceptuale, dezbateri educative, metode de feedback constructiv, sistemul de token/recompense, tehnici de calmare și rezolvare a conflictelor (ex. metoda S.T.A.R).
- Aplicarea teoriei inteligențelor multiple pentru diversificarea activităților și valorificarea potențialului fiecărui copil.
- Evaluare formativă – accent pe progres și pe feedback constructiv, nu doar pe rezultate standardizate.

2.4. Rolul mentorului

Mentorii au fost instruiți să:

- susțină copiii în explorarea propriilor talente și potențiale,
- prevină și gestioneze riscurile educaționale și emoționale,
- contribuie la îmbunătățirea climatului școlar,
- fie aliați ai copiilor în relația cu părinții și comunitatea.

3. Crearea unui spațiu dedicat – „Laborator EXTRA”

Definire: Un loc creativ și flexibil, unde copiii își pot pune în practică talentele în proiecte autentice. Generic au fost recomandate stații de lucru în laboratoare pe următoarele domenii: tehnologie, artă, creație literară, meșteșugărit, științe. Laboratoarele pot însuma resurse din toate domeniile sau pot fi canalizate pe ceva specific, local.

Descriere: Amenajarea unui spațiu creativ unde elevii își pun în practică talentele.

De ce este importantă: Oferă un loc sigur, atractiv și motivant pentru explorarea pasiunilor.

Personalizare locală: Spațiul trebuie să reflecte contextul și cultura comunității, necesitând sesiuni de co-creare împreună cu elevii și profesorii – cum văd ei laboratorul, ce ar fi ideal să găsească acolo și ce destinație va avea (ex: mural pe o clădire, seră în curtea școlii, spațiu de jurnalism, studio video-audio de podcast).

Dotare & implementare:

- Cu sprijin logistic și financiar (mobilă, materiale consumabile, dotări tehnice) pentru proiecte palpabile, dotări fizice și echipamente necesare.
- Dotarea minimă: mese de lucru flexibile, tablă, câteva echipamente digitale sau creative, materiale consumabile necesare.
- Amenajare progresivă: implicarea elevilor în design (mural, mobilier recondiționat, colț de relaxare).

Greșeli de evitat:

- Impunerea unui model fix, fără consultarea elevilor.
- Transformarea spațiului într-un „muzeu” nefolosit.

4. Co-crearea proiectelor de grup

Formarea echipelor:

Elevii sunt împărțiți în echipe mixte de 10-20 de copii (cu rezultate academice și experiențe familiale diferite), colaborând la un proiect comun orientat pe talente reale (manuale, artistice, creative, inovative, tehnologice etc.).

Descriere: Echipele lucrează la un proiect cu valoare pentru școală sau comunitate.

De ce este importantă: Crește motivația, spiritul de echipă și sentimentul de apartenență.

Durată: Proiectele se desfășoară pe o perioadă de 6-7 luni de activitate continuă, cu întâlniri săptămânale.

Cum se aplică:

- Fiecare echipă are roluri diferite, distribuite în funcție de abilități.
- Tematica întâlnirilor se stabilește în funcție de etapele proiectului.
- Profesorii mentori facilitează procesul, nu dictează soluțiile.
- Sunt invitați specialiști externi (artiști, antreprenori, meșteșugari, IT-iști, alți profesioniști relevanți).

Elevii + Emoție = Creștere: Obiectivul este ca elevii să capete încredere, abilități sociale și să transforme școala într-un loc al inițiativei.

Greșeli de evitat: Alegerea unor proiecte „impuse” de profesori; lipsa de relevanță pentru elevi. Împuternicirea selectivă - e important ca toți elevii să aibă un rol clar stabilit. (vezi plan de intervenție grup anexat)

5. Eveniment de recunoaștere

Definire: Prezintă proiectele finale la un eveniment (ex: piesă de teatru, lansare carte, lansare platformă digitală, expoziție, târg, eveniment în școală sau în comunitate), cu discursuri, invitați inspiraționali, expoziții sau momente de responsabilizare.

Descriere: Organizarea unui moment public unde copiii își prezintă munca.

De ce este importantă: Validează efortul elevilor, crește stima de sine și vizibilitatea școlii în comunitate.

Cum se aplică:

- Alegerea unui format atractiv (expoziție, spectacol, lansare, târg).
- Implicarea părinților, comunității și partenerilor locali.
- Oferirea de diplome simbolice, cuvinte de apreciere și includerea unor momente artistice.

Greșeli de evitat:

- Transformarea evenimentului într-un „concurs de note” sau într-o festivitate rigidă unde doar câțiva elevi ori profesorii sunt aplaudați.
- Preluarea organizării de către adulți; evenimentul trebuie orchestrat de copii, care rămân în centrul atenției.

6. Evaluare

6.1. Principii generale ale evaluării

- **Centrare pe progres, nu doar pe performanță** – accent pe pașii mici și constanți realizați de fiecare copil.
- **Feedback constructiv și motivant** – evaluarea trebuie să încurajeze, nu să eticheteze.
- **Individualizare** – se ia în considerare profilul și contextul fiecărui elev, evitând comparațiile standardizate.
- **Reflexivitate** – elevii sunt implicați în autoevaluare și co-evaluare, pentru a învăța să își recunoască propriile progrese și zone de creștere.

6.2. Instrumente și metode de evaluare utilizate

- **Portofoliul elevului** – colecție de lucrări, produse creative și reflecții personale.
- **Fișe de progres individual** – monitorizarea evoluției pe competențe academice, socio-emoționale și creative.
- **Jurnale reflexive** – scrise sau audio-video, în care copiii își exprimă experiențele, emoțiile și lecțiile învățate (pagini social media de promovare a activităților din proiect).
- **Observația sistematică** – profesorii mentori notează aspecte de comportament, implicare și colaborare.
- **Feedback colectiv** – sesiuni de reflecție de grup după activități/proiecte, unde copiii își recunosc contribuțiile reciproce.
- **Evaluare prin produse finale** – expoziții, reviste, spectacole, platforme digitale, care demonstrează abilitățile și progresul.

6.3. Niveluri de evaluare

- **La nivel de copil** – accent pe dezvoltarea personală (creativitate, exprimare, reziliență, colaborare).
- **La nivel de echipă** – capacitatea de a lucra împreună, de a susține colegii și de a finaliza un proiect comun.
- **La nivel de profesor mentor** – gradul în care au aplicat principiile de lucru (relație, valorizarea efortului, autorefecție).
- **La nivel de școală/comunitate** – măsura în care proiectul a adus vizibilitate, implicare și schimbări pozitive în climatul școlar.

(vezi indicatorii de evaluare în fișele anexate)

6.4. Recomandări practice pentru evaluare

- Folosirea unui limbaj pozitiv și constructiv.
- Evidențierea contribuțiilor unice ale fiecărui copil.
- Organizarea de evenimente publice de recunoaștere (expoziții, festivaluri, podcasturi) pentru validarea socială a progresului.
- Integrarea evaluării ca proces continuu, nu ca moment final.

Greșeli de evitat: Folosirea metodelor standardizate, etichetarea elevilor.
(vezi anexate grile de observație & evaluare)

7. Continuitate si sustenabilitate

Descriere: Asigurarea faptului că proiectul nu se oprește după prima generație, ci devine parte din viața școlii și a comunității.

De ce este importantă: Creează tradiție, vizibilitate și impact pe termen lung, consolidând rolul elevilor și profesorilor ca agenți ai schimbării.

Cum se aplică:

- Profesorii continuă activitățile și dezvoltă rețele în școală și comunitate.
- Activitățile pot fi integrate ca opționale în programa școlară sau transformate în cluburi permanente.
- Elevii participanți devin lideri și modele în școala lor, continuă ca mentori pentru colegii mai mici și lasă „moștenirea” – rezultatele muncii lor – prin suport și ghidaj pentru noile generații.
- Contribuțiile și modelele de bune practici se documentează și se publică pe platforme (ex: HartaEdu) pentru a fi replicate la nivel național.

Greșeli de evitat: Limitarea proiectului la „un an pilot”, fără a lăsa moștenire modele de lucru.
(vezi și checklist-ul anexat)

8. Resurse si link-uri utile

Formarea profesorilor ce poate fi parcursă în format online asincron (studiu individual) prin solicitare de acces către Narada.

Pagina de proiect: <https://extraordinar.hartaedu.ro/>

Raport rezultate program pilot

Poveștile copiilor cu talente ascunse:

<https://extraordinar.hartaedu.ro/jurnalul-profesorilor/>

Profesor mentor - acces la expertiză si ghidaj din partea unui profesor mentor din proiect - printr-o solicitare către Narada.

BUNE PRACTICI din PROGRAMUL PILOT
Derulat în perioada Decembrie 2024 - Iunie 2025

1. Studiu de caz: O școală mai prietenoasă

Produs final: **Spații verzi și avizier digital ADA**

Școala: Școala Gimnazială nr. 113, București

Clasa: VI-VIII

Durata proiectului: 6 luni

Context

Proiectul a vizat transformarea spațiului școlar într-un loc mai primitor și mai conectat la nevoile elevilor. Echipa a inclus elevi cu abilități diverse, nevoi educaționale și emoționale diferite. Intervenția a combinat activități creative (tablouri cu licheni) și digitale (avizier digital), punând accent pe colaborare, exprimare personală și dezvoltare a competențelor individuale.

Profilurile elevilor cu talente ascunse și planurile individuale

1. G.M. – clasa a VII-a

- Profil: Talent artistic remarcabil, interes pentru desen și compoziție, proces de adaptare emoțională după pierderea unei persoane apropiate.
- Plan individual: Sprijin emoțional prin consiliere, acces la resurse educaționale și materiale pentru dezvoltarea creativității (tabletă grafică).
- Implicare în echipă: Contribuție la designul vizual al proiectului, realizarea elementelor grafice și a materialelor de promovare, impact vizual important asupra produselor finale.

2. M.C. – clasa a VIII-a

- Profil: Elevă pasionată de limbi străine, introvertită, dificultăți în exprimarea emoțiilor.
- Plan individual: Consolidarea competențelor lingvistice (limba franceză), consiliere pentru exprimarea emoțiilor, orientare educațională.
- Implicare în echipă: Realizarea materialelor de prezentare bilingve, subtitrarea produsului video, contribuție sigură și adaptată la profilul său.

3. N.A. – clasa a VIII-a

- Profil: Elev în perioada de recuperare după accident, dintr-un mediu familial modest, nevoie de sprijin academic și emoțional.
- Plan individual: Recuperare la limba română și matematică, activități de reconectare fizică și emoțională (înot), consiliere pentru orientare liceală.
- Implicare în echipă: Contribuție la materiale de conștientizare privind sănătatea, mediul și starea de bine, adaptată experiențelor sale personale.

Desfășurarea proiectului în echipă

- Echipa a fost formată din 11 elevi, clasele VI-VIII.
- Obiective: decorarea spațiului școlar cu tablouri din licheni și crearea unui avizier digital pentru exprimare creativă.
- Etape:
 1. stabilirea rolurilor
 2. măsurarea spațiilor
 3. desenarea șabloanelor,
 4. participarea la ateliere florale,
 5. întâlniri cu un horticultor,
 6. obținerea licenței pentru avizierul digital,
 7. pregătirea conținutului.
- Impact: Elevii au văzut cum ideile lor prind formă, și-au dezvoltat competențe tehnice și sociale și au consolidat legăturile în cadrul comunității școlare.

Rezultate și bune practici

1. Sprijin individual adaptat: Planurile personalizate au ținut cont de nevoile emoționale, abilitățile și interesele elevilor.
2. Valorizarea talentelor: Fiecare elev a contribuit într-un mod care a pus în valoare competențele personale.
3. Implicare progresivă în echipă: Activitățile au fost structurate astfel încât elevii introvertiți sau cu dificultăți să poată participa confortabil.
4. Conectarea personal – proiect: Experiențele personale ale elevilor au fost integrate în proiect, crescând relevanța și motivația.
5. Impact vizual și comunitar: Rezultatele finale au transformat spațiul școlar și au oferit elevilor sentimentul de realizare și apartenență.

Produse finale:

- Tablouri cu licheni pentru decorul școlii
- Avizier digital – platformă pentru exprimare vizuală și creativă

Concluzie: Proiectul a demonstrat că sprijinul individual combinat cu implicarea creativă în echipă poate genera rezultate vizibile și durabile, dezvoltând atât competențele personale ale elevilor, cât și coeziunea comunității școlare.

2. Studiu de caz: Redacție de revistă la școala de după munți

Produs final: **Revista NOI**

Școala: Școala Gimnazială „Mircea Luca”, Băișoara

Clase: V-VII

Durata proiectului: 6 luni

Context

Proiectul a vizat formarea unei redacții școlare și publicarea unui număr de revistă, combinând competențele literare, artistice și de lucru în echipă. Elevii au lucrat într-un cadru colaborativ, având roluri clare și responsabilități individuale, beneficiind de mentorat, vizite la edituri și întâlniri cu profesioniști din domeniu.

Profilurile elevilor cu talente ascunse și planurile individuale

1. L.L.G. – clasa a VI-a

- Profil: Talente artistice multiple (cântă, pictează, dansează), încredere de sine în formare, influențată de implicarea mamei.
- Plan individual: Sprijin și validare a talentelor artistice (lecții de pian și pictură), meditații la Limba Română și Matematică, încurajarea exprimării independente.
- Implicare în echipă: Ilustratoare – contribuție esențială la identitatea vizuală a revistei, manifestare concretă a creativității.

2. T.I.S. – clasa a VII-a

- Profil: Cititoare pasionată, introspectivă, interes pentru limbile străine, nevoie de susținere emoțională (context familial fragil).
- Plan individual: Meditații la Limba Română, Matematică și Engleză; sesiuni de terapie pentru echilibrare emoțională; canalizarea pasiunii pentru scris în activități creative.
- Implicare în echipă: Redactor – articole bazate pe experiențe reale, exprimarea sensibilității și a vocii interioare.

Desfășurarea proiectului în echipă

- Echipa a inclus 10 elevi din clasele V-VII.
- Obiective: publicarea unui număr de revistă școlară, dezvoltarea competențelor de scris, organizare, exprimare artistică și colaborare.
- Etape:
 1. Stabilirea regulilor de lucru și a rolurilor (redactori, ilustratori, editori, fotografi)
 2. Sondaj intern pentru identificarea temelor de interes
 3. Stabilirea rubricilor revistei și concurs de creație literară și artistică
 4. Vizite la edituri și întâlniri cu redacții cu experiență
 5. Jurnalism de teren- documentare și interviuri în comunitate
 6. Finalizarea materialelor și lansarea publică însoțită de expoziție și sesiuni de dialog

Impact: Elevii au experimentat un proces autentic de lucru colaborativ, și-au consolidat competențele personale și au văzut rezultatele muncii lor transpuse în produse reale și apreciate de comunitate.

Rezultate și bune practici

1. Sprijin individual adaptat: Planurile au ținut cont de nevoile emoționale și de interesele fiecărui elev.
2. Valorificarea talentelor: Rolurile au fost alese pentru a pune în valoare competențele fiecărui elev (arte, scris, lingvistică) sau intereselor lor pe baza cărora au fost stabilite rubricile revistelor (istorie, cultura, sport etc)
3. Implicare progresivă în echipă: Elevii au fost integrați în mod gradual, în funcție de confortul lor emoțional și competențele proprii.
4. Exprimare personală autentică: Proiectul a permis elevilor să își manifeste vocea interioară și să se afirme creativ.
5. Impact comunitar: Revista a devenit un produs vizibil, care a consolidat legăturile între elevi și a stimulat implicarea comunității școlare. (ex. Mamici gospodine au pregătit prăjituri pentru evenimentul de recunoaștere, evenimentul a adus împreună oamenii din comunitate de la mic la mare)

Produse finale:

- Număr de revistă școlară + bonus carte de rețete culinare locale .
- Eveniment de lansare organizat la Căminul Cultural din comuna & Expoziție cu produse handmade.

Concluzie:

Proiectul demonstrează că sprijinul individual combinat cu roluri clare într-o echipă creativă permite dezvoltarea competențelor personale și a abilităților sociale, transformând experiența educațională într-una autentică, motivantă și relevantă pentru comunitatea școlară.

3. Studiu de caz: Arta ca formă de manifest civic al elevilor

Produs final: **Podcast, pereți murali în școală & expoziție de artă**

Școala: Școala Gimnazială, Cocorăștii Colț

Clase: V-VIII

Durata proiectului: 6 luni

Context

Proiectul a vizat transformarea fațadei școlii printr-un mural colectiv, abordând teme de diversitate, comunitate, drepturile copilului și ecologie. Elevii au lucrat atât la partea artistică, cât și la documentarea procesului prin jurnal și podcast, beneficiind de mentorat profesional, vizionări de documentare și colaborări cu artiști locali.

Profilurile elevilor cu talente ascunse și planurile individuale

1. B.D.A. – clasa a VII-a

- Profil: Lider natural, mediator între colegi și profesori, fragilitate emoțională și nevoie de validare.
- Plan individual: Echilibru între performanță și stare de bine – consiliere psihologică, meditații pentru consolidarea cunoștințelor, aprofundarea interesului pentru design și fashion design.
- Implicare în echipă: Participare egală cu colegii, fără rol dominant, contribuție la simboluri și mesaje, învățarea colaborării și asumarea propriului aport.

2. R.M.V. – clasa a VIII-a

- Profil: Talent artistic în design, crescută de bunica sa, dorință de afirmare și dezvoltare personală.
- Plan individual: Sprijin emoțional prin consiliere, dezvoltarea talentului artistic (evaluare inițială cu artiste și curs fashion design), meditații pentru pregătirea Evaluării Naționale.
- Implicare în echipă: Conceperea vizuală a simbolurilor și mesajelor pentru mural, contribuție activă la etapa de creație grafică și pregătirea peretelui, colaborare în context artistic.

Desfășurarea proiectului în echipă

- Echipa a inclus 14 elevi, clasele V–VIII.
- Obiective: realizarea unui mural colectiv, dezvoltarea creativității, exprimării civice și colaborării.
- Etape:
 1. Organizare, brainstorming vizual și lucru în echipă
 2. Ținerea jurnalelor individuale de proiect
 3. Crearea unui podcast documentar cu influenceri (Alex Cozma, Bianca Hanu)
 4. Vizionarea documentarului „De ce scriu ăștia pe pereți?” și discuții cu regizor și artist stradal, pentru a înțelege conceptul de artă stradală, grafitti ca formă de exprimare socială și artistică.
 5. Fiecare copil a pregătit propriul portofoliu de lucrări, picturi, desene.
 6. Conceperea simbolurilor, selecția lucrărilor și mesajelor pentru mural.
 7. Pregătirea peretelui pentru intervenția artistică cu sprijinul unui artist stradal. (2 pereți unul interior și unul exterior au fost pictați în școală)

Impact: Elevii au dezvoltat creativitatea, spiritul civic, colaborarea și au văzut cum arta poate transmite un mesaj social autentic și durabil.

Rezultate și bune practici

1. Sprijin individual adaptat: Planurile individuale au integrat nevoi emoționale, abilități și interese artistice.
2. Valorificarea talentelor: Fiecare elev a avut roluri care să pună în valoare competențele proprii.
3. Exprimare creativă și civică: Proiectul a permis elevilor să-și manifeste vocea și să contribuie la mesajul comunității.
4. Implicare progresivă: Elevii cu roluri de lider au învățat să colaboreze fără a prelua controlul complet.
5. Impact vizibil și durabil: Muralul și documentarea proiectului au oferit vizibilitate și recunoaștere muncii elevilor.

Produse finale:

- Mural colectiv pe fațada școlii & în școală
- Podcast documentar și jurnale de proiect
- Expoziție cu vânzare la căminul cultural din localitate, fiecare copil a avut propriul stand de lucrări.

Concluzie:

Proiectul demonstrează că arta, combinată cu sprijin individual și colaborare în echipă, poate fi un instrument educațional cu impact semnificativ, dezvoltând competențe personale și sociale, și oferind elevilor o experiență autentică de implicare civică.

4. Studiu de caz : Creație literară & ilustrație

Produs final: **Antologie de texte, ilustrații & fișe de lucru - Invat sa zambesc, ma descoper si explorez**

Școala: Școala Gimnazială „Emil Isac”

Clase: V-VIII

Durata proiectului: 6 luni

Context

Proiectul a implicat elevi într-un demers creativ de realizare a unei cărți digitale, combinând scrierea creativă și ilustrația. Scopul a fost dezvoltarea exprimării scrise și vizuale, pornind de la teme personale legate de identitate și autocunoaștere.

Elevii au beneficiat de mentorat, ateliere de scriere și ilustrație, întâlniri cu editori și ilustratori profesioniști și resurse digitale pentru a publica cartea.

Profilurile elevilor cu talente ascunse și planurile individuale

1. S.A.S. – clasa a VII-a

- Profil: Pasionată de desen, dorește să devină ilustrator, dificultăți școlare și emoționale (relație tensionată cu profesorul de matematică, context familial fragil).
- Plan individual: Pregătire suplimentară la Română și Matematică, ședințe de psihoterapie, sprijin în dezvoltarea relațiilor sociale și echilibrare emoțională.
- Implicare în echipă: Ilustrator – realizarea desenelor inspirate de textele colegilor, dezvoltarea propriului stil artistic, spațiu sigur de exprimare și validare.

2. V.S.A. – clasa a VII-a

- Profil: Gândire logică, abilități de argumentare, interes pentru informatică și traducere, lipsă de resurse materiale.
- Plan individual: Echipare cu laptop, acces la cursuri de programare și platforme interactive pentru limba engleză, meditații la Română și Matematică.
- Implicare în echipă: Redactare și editare digitală, organizarea materialelor și corectarea textelor, sprijin în structurarea cărții online.

Desfășurarea proiectului în echipă

- Echipa a inclus elevi din clasele V-VIII.
- Obiective: dezvoltarea competențelor de scriere și ilustrație, crearea unei cărți digitale care să reflecte experiențele și ideile elevilor.
- Etape:
 1. Întâlniri de organizare și stabilirea rolurilor
 2. Ateliere de scriere creativă și ilustrație (întâlnire cu Alex Moldovan - scriitor)
 3. Întâlniri cu editor și ilustrator profesionist
 4. Lucru individual și ghidat de profesorii mentori pe scriere de povești și realizare de ilustrații.
 5. Dezvoltarea antologiei în instrument de dezvoltare personală prin includerea fișelor de lucru, prin implicarea profesorilor mentori și a altor profesori din școală.
 6. Asamblarea cărții în format digital (Book Creator)
 7. Lansarea cărții în format digital, expoziție de ilustrații și promovarea în comunitate (la Carturesti Cluj)

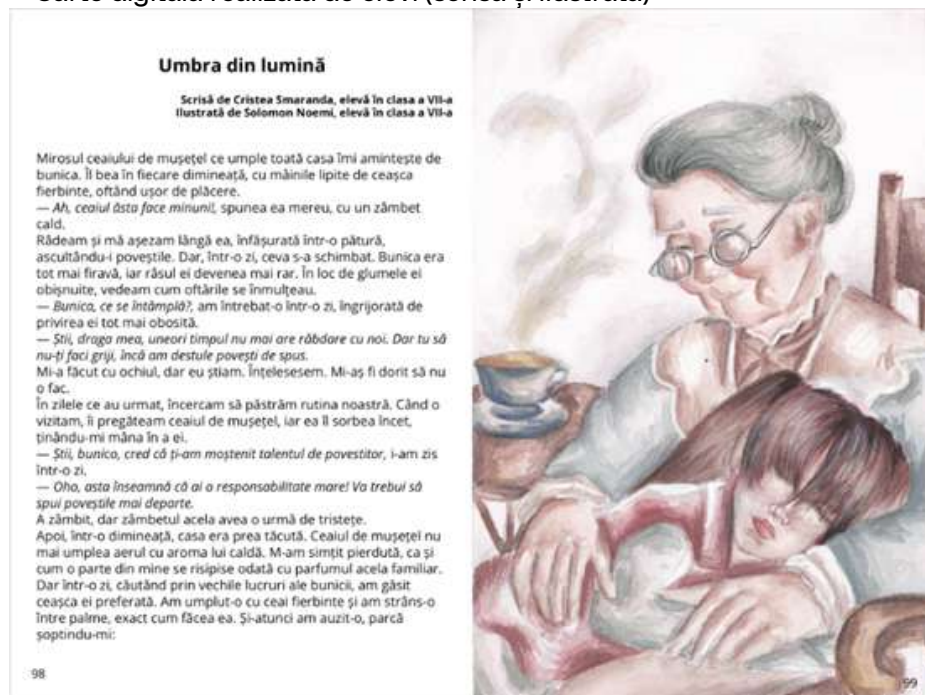
Impact: Elevii au învățat să lucreze colaborativ, să exprime emoții și idei, și să transforme creativitatea într-un produs concret și apreciat de comunitate.

Rezultate și bune practici

1. Sprijin individual adaptat: Planurile individuale au ținut cont de nevoile academice și emoționale.
2. Valorificarea talentelor: Roluri care au pus în valoare competențele fiecărui elev (ilustrație, redactare, organizare digitală).
3. Exprimare creativă autentică: Elevii și-au manifestat vocea personală în texte și imagini.
4. Implicare progresivă: Elevii au contribuit conform ritmului și nivelului lor de confort emoțional și academic.
5. Impact vizibil și durabil: Cartea digitală a fost un produs final concret, vizibil și apreciat de comunitatea școlii și urmează a fi tipărită și diseminată publicului larg.

Produse finale:

- Carte digitală realizată de elevi (scrisă și ilustrată)

- Lansare și promovare

- Expoziția de ilustrații

Concluzie:

Proiectul arată cum combinarea sprijinului individual cu activități creative în echipă poate dezvolta atât competențe personale și sociale, cât și capacitatea elevilor de a transforma idei și emoții în produse concrete, cu impact vizibil.

5. Studiu de caz: Teatru ca formă de exprimare & proces de dezvoltare personală

Produs final: **Piesă de teatru creată de elevi "Ceasul prieteniei"**

Școala: Școala Gimnazială „Laurențiu Fulga”

Clase: V-VIII

Durata proiectului: 6 luni

Context

Proiectul a implicat elevi într-un demers colectiv de realizare a unui spectacol de teatru, creat integral de copii de la idee, text și decor, până la costume și interpretare. Obiectivele au fost dezvoltarea exprimării artistice, cooperării și capacității de a transforma teme personale în conținut scenic. Elevii au beneficiat de ateliere de brainstorming, scriere creativă, mentorat cu un actor și sprijin în producția decorurilor și costumelor.

Profilurile elevilor cu talente ascunse și planurile individuale

1. S.A.M. – clasa a VII-a

- Profil: Pasiune pentru desen, fond artistic autentic, familie monoparentală, resurse limitate.
- Plan individual: Cursuri online de arte plastice, consiliere personală, acces la materiale de documentare artistică, ședințe de terapie, sprijin pentru autonomie prin achiziția unui laptop.
- Implicare în echipă: Scenografie și design de costume, colaborare cu colegii, propuneri distincte, proces creativ de selecție care a valorizat stilurile diferite.

2. T.I. – clasa a VIII-a

- Profil: Sensibilitate artistică, talent în arte plastice, familie fragilă, resurse limitate, interes pentru admiterea la Colegiul de Artă.
- Plan individual: Cursuri online de arte plastice, consiliere psihologică săptămânală, mentorat cu artist local, sprijin pentru portofoliu și consiliere vocațională.
- Implicare în echipă: Scenograf – realizarea schițelor de decor și costume, integrarea viziunii proprii în spectacol, colaborare reală cu echipa pentru produsul final.

Desfășurarea proiectului în echipă

- Echipa a inclus elevi din clasele V-VIII.
- Etape:
 1. Ateliere de brainstorming și stabilirea rolurilor (actori, scenografi, recuziteri, regizori etc.)
 2. Sesiuni de scriere creativă coordonate de profesori de Română
 3. Realizarea scenariului și start repetițiilor
 4. Mentorarea de specialitate cu un actor profesionist
 5. Mentorate și consiliere artistică pentru decor și costume
 6. Repetiții scenice și realizarea decorului și costumelor (ex. Mamicile croitorese din comunitate au ținut un atelier de croitorie și au contribuit la realizarea costumelor)
 7. Punerea în scenă a piesei & dialog cu publicul la Căminul Cultural

Impact: Elevii au dezvoltat creativitatea, colaborarea, exprimarea artistică și capacitatea de a transforma experiențele personale în produs scenic participativ.

Rezultate și bune practici

1. Sprijin individual adaptat: Planurile individuale au integrat nevoi emoționale, academice și artistice.
2. Valorificarea talentelor: Roluri care au pus în valoare competențele individuale (scenografie, design costume).
3. Exprimare autentică: Elevii și-au exprimat viziunile personale prin scenariu, replici, decor, costume și idei pentru spectacol.
4. Colaborare creativă: Elevii au lucrat împreună fără ierarhii impuse, valorizând diversitatea stilurilor.
5. Impact vizibil și durabil: Spectacolul final și expoziția de pictură au oferit recunoaștere și validare muncii elevilor.

Produse finale:

- Spectacol de teatru creat de elevi (inclusiv decorul)
- Expoziție de desene
- Caietul de prezentare al piesei
- Sesiune de dialog cu publicul
- Diseminarea proiectului în revista școlii

Concluzie:

Proiectul demonstrează cum combinarea sprijinului individual cu activități colective creative poate dezvolta competențe artistice, sociale și emoționale, oferind elevilor oportunități reale de exprimare și colaborare.

6. Studiu de caz: Arta prinde formă de exprimare într-un liceu tehnologic

Produs final: Expoziție de artă imersivă Galaxy Q

Școala: Liceul Tehnologic „Jacques M. Elias”, Sascul

Clase: IX–X

Durata proiectului: 6 luni

Context

Proiectul a implicat elevi de liceu într-o expoziție-intervenție interdisciplinară, combinând arta vizuală, texte originale și interpretare vocală. Obiectivele au fost dezvoltarea creativității, exprimarea identitară, reflecția personală și implicarea în comunitate.

Elevii au participat la ateliere de desen, scriere creativă, actorie și editare media, coordonate de profesioniști, și au avut libertate de expresie artistică completă.

Profilurile elevilor cu talente ascunse și planurile individuale

1. C.P.L. – clasa a X-a

- Profil: Talent artistic recunoscut prin premii locale, crescută în plasament alături de surori, context familial delicat.
- Plan individual: Terapii săptămânale pentru sprijin emoțional, ateliere de dezvoltare personală și sesiuni individuale, mentorat, evaluare artistică, achiziție tabletă grafică și materiale de lucru.
- Implicare în echipă: Lucrări vizuale pentru expoziție, compoziții grafice integrate într-o experiență artistică complexă, libertate creativă totală.

2. P.G.I. – clasa a IX-a

- Profil: Situație financiară modestă, susținută de familie, pasionată de desen fără experiență formală.
- Plan individual: Evaluare artistică, cursuri de specialitate, ateliere de dezvoltare personală și orientare în carieră, sesiuni individuale online, achiziție materiale pentru desen, participare la un concurs extern.
- Implicare în echipă: Realizarea desenelor pentru expoziția finală și redactarea textelor care le însoțeau.

Desfășurarea proiectului în echipă

- Echipa a fost formată în urma unei întâlniri preliminare, în care s-au stabilit rolurile și obiectivele individuale.
- Etape:
 1. Alegerea temei expoziției împreună cu elevii
 2. Ateliere de desen, scriere creativă, actorie și editare media (cu specialiști externi- actori, scriitori, specialiști în dezvoltare personală și vocațională)
 3. Crearea lucrărilor vizuale și înregistrarea mini-performance-urilor audio/ scrise.
 4. Amenajarea spațiului expozițional ca experiență imersivă
 5. Expoziție publică pentru evaluarea și vizualizarea rezultatelor

Impact: Elevii și-au exprimat creativitatea și emoțiile, și-au valorificat talentul artistic, au învățat să colaboreze și să integreze elemente interdisciplinare.

Rezultate și bune practici

1. Sprijin individual adaptat: Elevii au beneficiat de terapii, consiliere vocațională, mentorat și materiale specifice nevoilor lor.
2. Valorificarea talentelor: Roluri care au pus în valoare abilitățile vizuale și expresive, completate de un program de grup în consiliere vocațională.
3. Exprimare autentică și creativă: Libertatea de a integra stilul personal în expoziție.
4. Colaborare interdisciplinară: Elevii au combinat arta vizuală, textul și interpretarea vocală.
5. Impact vizibil și durabil: Expoziția publică a oferit recunoaștere și validare muncii elevilor.

Produse finale:

- Expoziție-intervenție artistică
- Lucrări vizuale și texte originale
- Mini-performance audio integrate în spațiul expozițional
- Laborator EXTRA amenajat de elevi

Concluzie:

Proiectul demonstrează cum sprijinul individual combinat cu activități colective interdisciplinare poate dezvolta competențe artistice, sociale și emoționale, oferind liceenilor, chiar și dintr-un liceu tehnologic, oportunități autentice de exprimare și colaborare.

7. Studiu de caz: Antreprenoriat la școală DE MODIFICAT

Produs final: **Creativitate și responsabilitate – Târg comunitar**

Școala: Școala Profesională Răscruți

Clase: V-VII

Durata proiectului: 6 luni

Context

Proiectul a implicat elevi în organizarea și desfășurarea unui târg educativ, menit să promoveze munca manuală, creativitatea și responsabilitatea. Elevii au realizat și vândut produse manuale, contribuind la finanțarea unei excursii colective.

Profilurile elevilor cu talente ascunse și planurile individuale

1. L.B.M. – clasa a V-a

- Profil: Memorie excepțională, dislexie și disgrafie, pasionat de biologie și științe.
- Plan individual: Consiliere psihologică, terapie logopedică săptămânală, mentorat cu biolog/botanist pentru cultivarea interesului și model inspirațional.
- Implicare în echipă: Coordonarea activităților de plantare și întreținere a serei școlii, responsabil pentru un mic grup de colegi, îmbunătățind relațiile sociale.

2. P.A.L. – clasa a VII-a

- Profil: Spirit de inițiativă puternic, perfecționism, mediu familial dificil (boala tatălui, absența mamei).
- Plan individual: Sprijin emoțional constant prin terapie online și meditații săptămânale la limba română și matematică, consolidarea încrederii în forțele proprii.
- Implicare în echipă: Coordonarea atelierelor de pictură (canvas, textil, sticlă), implicare artistică și logistică, demonstrând abilități de lider și organizator într-un cadru colaborativ.

Etapele proiectului:

1. Sesiuni de organizare pentru identificarea atelierelor de lucru (pictură, olărit, cusut, traforaj, mozaic, brățări, plantare).
2. Alocarea rolurilor în funcție de abilități și coordonarea atelierelor de către elevi.
3. Implicarea meșterilor locali și a artiștilor pentru instruire practică. Sera din curtea școlii ca element de unitate și dezvoltarea lucrului în echipa, dezvoltarea abilităților practice.
4. Dezvoltarea produselor (picturi, sacose handmade, lucrari pirogravate, lucrari de lut, rasaduri crescute in sera etc).
5. Promovarea evenimentului si negocierea spațiului chiar de către elevi- obținerea spațiului din centrul comunei Bontida - Spațiul de informare turistica.
6. Organizarea targului comunitar.

Rezultate și bune practici

1. Sprijin individual adaptat: Elevii au beneficiat de consiliere psihologică, terapie, logopedie și mentorat specializat.
2. Roluri relevante și active: Elevii au fost implicați în funcție de abilități și interese, stimulând asumarea responsabilității.
3. Dezvoltarea competențelor practice: Atelierelor de creație și vânzare au consolidat abilități artistice și organizaționale.
4. Colaborare și implicare socială: Elevii au învățat să lucreze în echipă, să gestioneze grupuri și să interacționeze cu comunitatea locală.
5. Impact vizibil: Produsele și experiența târgului au oferit recunoaștere și validare muncii elevilor, creând un model replicabil de educație prin implicare activă. În doar 3 ore elevii au strans 16 000 lei pentru școala lor.

Produse finale:

- Produse realizate manual: pictură pe canvas, sticlă și textile, mozaic, brățări, olărit, traforaj
- Activități de plantare și
- Întreținere a serei școlii

Concluzie:

Proiectul a demonstrat că sprijinul individual combinat cu implicarea activă în proiecte practice și colective poate dezvolta competențe sociale, artistice și organizaționale, oferind elevilor oportunități concrete de exprimare, responsabilitate și colaborare

8. Studiu de caz : Vocea copiilor creativi

Produs final: **Scurtmetraj & platforma digitala**

Școala: Școala Gimnazială Văculești

Clase: V-VIII

Durata proiectului: 6 luni

Context

Proiectul a implicat elevii în realizarea unei platforme digitale școlare, care să servească ca spațiu colaborativ de exprimare artistică . Secțiunile principale: galerie de artă digitală, muzică și dans, film/scurtmetraje.

Profilurile elevilor cu talente ascunse și planurile individuale

1. M.P.M. – clasa a VII-a

- Profil: Potențial creativ, implicare fluctuantă, dificultăți de integrare și imagine de sine distorsionată.
- Plan individual: Consiliere psihologică pentru reglarea relațiilor de grup și imaginea de sine, sprijin în participare creativă și acces digital (telefon, router, enciclopedii).
- Implicare în echipă: Selectarea lucrărilor artistice și contribuția la construirea galeriei virtuale, rol adaptat constant pentru motivare fără expunere excesivă.

2. H.P.G. – clasa a VII-a

- Profil: Sensibilitate deosebită, voce remarcabilă, timiditate accentuată, exprimare emoțională dificilă.
- Plan individual: Dezvoltarea expresivității și încrederii în sine, sesiuni online de dicție, consiliere psihologică, lucru manual pentru expresie creativă.
- Implicare în echipă: Participarea la secțiunea muzicală, înregistrarea interpretărilor proprii integrate în platforma digitală, învățând să se facă auzită și să gestioneze emoțiile.

Activități desfășurate:

1. Organizarea de concursuri interne (toti copii din scoala au participat) (pictură, canto) pentru selectia materialelor ce urmau a fi promovate in platforma.
2. Jurizarea colegială a lucrărilor.
3. Producția de videoclipuri și scurtmetraje cu sprijinul regizorului Dragoș Dobai.
4. Crearea și întreținerea galeriei digitale, cu implicare activă a elevilor în decizii.
5. Eveniment final de lansare a platformei, cu proiecții, tur virtual și activități interactive (ex. karaoke).

Rezultate și bune practici

1. Sprijin personalizat: Elevii au primit consiliere psihologică și mentorat adaptat nevoilor lor emoționale și creative.
2. Roluri flexibile și motivante: Implicarea a fost ajustată pentru a menține interesul și a reduce anxietatea sau timiditatea.
3. Dezvoltarea competențelor digitale și artistice: Crearea de conținut video, grafic și muzical a permis elevilor să își exprime creativitatea.
4. Colaborare și responsabilitate: Elevii au luat decizii colective, au gestionat selecția lucrărilor și au participat la evenimentul final.
5. Impact vizibil: Platforma a creat un spațiu durabil pentru exprimarea artistică, integrând generații de elevi și consolidând sentimentul de apartenență la comunitatea școlii.

Produse finale:

- Galerie digitală de artă și fotografie

- Scurtmetraje și videoclipuri produse de elevi
- Conținut muzical și interpretări vocale înregistrate
- Eveniment de lansare cu tur virtual și activități interactive

Concluzie:

Proiectul a demonstrat cum sprijinul individual și implicarea activă într-un proiect digital și artistic colectiv poate crește încrederea în sine, dezvoltarea competențelor tehnice și artistice, precum și sentimentul de apartenență și responsabilitate.

9. Studiu de caz : De la club de debateri, la diseminare online

Produs final: „**Biblioteca vie a ideilor tinerilor**” - platforma Lupii Nardieni

Școala: Liceul „Profesor Mihai Dumitriu”, Valea Lupului

Clase: VI-VIII

Durata proiectului: 6 luni

Context

Elevii au dezvoltat o platformă digitală interactivă, cu secțiuni dedicate debaterilor, jurnalismului, artelor, resurselor educaționale, invențiilor și concursurilor. Proiectul a fost conceput pentru a stimula cooperarea, responsabilitatea colectivă și exprimarea creativă, fără ierarhii impuse.

Profilurile elevilor cu talente ascunse și planurile individuale

1. F.C.I. – clasa a VI-a

- Profil: Pasionat de sport (fotbal), interes pentru arhitectură, IT și construcții, context familial instabil, relocare iminentă.
- Plan individual: Continuarea antrenamentelor de fotbal ca spațiu de reglaj emoțional, participarea la club de programare și curs de arhitectură, vizită la colegiu vocațional, meditații la română și matematică, consiliere individuală.
- Implicare în echipă: Participare activă la activități de grup, exprimarea stărilor personale prin material video în cadrul activităților de dezbateri și reflecție.

2. R.D. – clasa a VIII-a

- Profil: Sensibilitate artistică, adaptare rapidă la limba română, ezită în privința traseului educațional (liceu vocațional vs teoretic).
- Plan individual: Echilibru între consolidarea academică și explorarea opțiunilor vocaționale, meditații la română și matematică, participare la Clubul de debate.
- Implicare în echipă: Activă și receptivă în cadrul Clubului de debate, rezervă la Olimpiada Națională de Argumentare, implicare fluctuantă.

Etapele proiectului:

1. Dezbateri filmate și materiale de presă (scrise și video).
2. Producții artistice (muzică, teatru).
3. Digitalizarea proiectelor școlare și realizarea de conținut original (educație financiară, igienă, știință aplicată).
4. Integrarea tuturor materialelor într-o platformă online.
5. Festival local „Zile EXTRAordinare” pentru prezentarea rezultatelor și celebrarea creativității tinerilor.

Rezultate și bune practici

1. Sprijin personalizat: Elevii au beneficiat de consiliere și mentorat adaptat nevoilor lor emoționale și academice.
2. Explorare multidisciplinară: Implicarea în sport, artă, programare și arhitectură a oferit elevilor multiple perspective și oportunități de exprimare.
3. Dezvoltarea competențelor digitale și comunicative: Crearea de materiale video și scrise a stimulat exprimarea și gândirea critică.
4. Eveniment final cu impact comunitar: Festivalul „Zile EXTRAordinare” a pus în valoare contribuția fiecărui elev și a demonstrat puterea colaborării și creativității.

Produse finale:

- Materiale video și texte originale de jurnalism
- Conținut digital organizat pe platformă online
- Festival local de prezentare a rezultatelor

Concluzie:

Proiectul a arătat cum combinarea sprijinului emoțional, a activităților extracurriculare și a platformei digitale poate dezvolta abilități sociale, creative și digitale, chiar și pentru elevi cu contexte familiale vulnerabile.

10. Studiu de caz: Studio media în școală

Produs final: „Podcast educațional pentru colegi și comunitate” & Scurtmetraj

Școala: Școala Gimnazială Nr. 1 Vlădești

Clase: V-VIII

Durata proiectului: pe parcursul anului școlar

Context

Elevii au creat un podcast educațional, realizat integral de copii, prin care au explorat teme relevante pentru vârsta lor: sănătate, relații, știință și viața școlii. Proiectul a stimulat alfabetizarea media, exprimarea liberă și responsabilitatea colectivă.

Profilurile elevilor cu talente ascunse și planurile individuale

1. S.T.A. – clasa a VII-a

- Profil: Rezultate foarte bune, implicare în canto și dans, familie modestă, mamă singură.
- Plan individual: Sprijin material (laptop, imprimantă), dezvoltare interes pentru fotografie și editare, psihoterapie, explorarea oportunităților educaționale suplimentare (tabără, curs de engleză).
- Implicare în echipă: Foto/video și editare, coordonarea tehnică a produsului final, lider informal în echipă.

2. R.M.E. – clasa a VII-a

- Profil: Talent la desen, situație familială vulnerabilă (locuiește cu tatăl), relații afective instabile, reticentă față de școală.
- Plan individual: Sprijin emoțional, explorare artistică, susținere educațională, psihoterapie, curs introductiv de desen, vizită la Liceul de Arte „Dinu Lipatti”, curs de limba rusă, meditații la română și matematică.
- Implicare în echipă: Contribuție la grafică și editare vizuală a podcastului educațional.

Etapele proiectului:

1. Întâlniri de familiarizare și brainstorming
2. Organizarea echipei și distribuirea rolurilor: reporteri, editori, moderatori, graficieni, tehnicieni
3. Participarea la ateliere, interviuri cu invitați și documentarea conținutului
4. Filmarea și editarea materialelor video
5. Promovarea pe rețelele de socializare create pentru proiect
6. Difuzarea pe youtube și eveniment public de prezentare

Rezultate și bune practici

1. Sprijin personalizat: Elevii au beneficiat de consiliere, mentorat și resurse adaptate nevoilor emoționale, artistice și educaționale.
2. Dezvoltarea competențelor media: Proiectul a stimulat creativitatea, capacitatea de comunicare și abilitățile digitale.
3. Colaborare și responsabilitate: Distribuirea clară a rolurilor și munca în echipă au consolidat coeziunea grupului.
4. Impact comunitar: Podcastul a oferit elevilor ocazia să comunice ideile și perspectivele lor, fiind un instrument de educație și implicare pentru colegi și comunitate.

Produse finale:

- Episoade de podcast educațional
- Scurt metraj
- Materiale video și grafice pentru conținutul online
- Eveniment public de prezentare
- Curs optional aprobat de ISJ, pentru a putea continua.

Concluzie:

Proiectul a demonstrat cum implicarea activă, sprijinul emoțional și educația media pot dezvolta competențe sociale, digitale și artistice, chiar și pentru elevi cu contexte familiale vulnerabile.

Provocări frecvente și cum pot fi depășite

1. Rezistența unor profesori

Provocare: percep programul ca pe o sarcină suplimentară.

Soluții:

- Începe cu profesori voluntari și adu treptat și pe alții ca invitați la activități punctuale;
- arată rezultatele concrete ale elevilor prin produse vizibile;
- creează micro-proiecte rapide (expoziții, reviste, concursuri).
- Începe cu un proiect mai mic cu o durată de 3 luni.

Beneficii:

- o Dezvoltare profesională: dobândesc noi competențe (mentorat, leadership empatic, management pozitiv) și diversifică metodele prin proiecte interdisciplinare și colaborarea cu specialiști din comunitate.
- o Recunoaștere și satisfacție: vizibilitate crescută în școală și comunitate, apreciere la evenimente publice și satisfacția de a sprijini elevi „invizibili” să înflorească.
- o Relație mai bună cu elevii: construiesc încredere, descoperă talente ascunse, creează un climat pozitiv, cu mai multă colaborare și mai puține conflicte.
- o Motivație și energie nouă: proiectele sparg rutina predării, aduc bucurie și oportunitatea de a lucra creativ alături de alți profesori și elevi.
- o Impact pe termen lung: orele obișnuite devin mai productive, profesorii lasă o moștenire educațională durabilă, iar prestigiul școlii și al dascălilor inovatori crește.

2. Lipsa resurselor materiale

Provocare: școlile nu au dotări sau buget.

Soluții:

- transformă spații existente (bibliotecă, clasă liberă) în Laborator EXTRA;
- atrage sprijin din comunitate (mobilier recondiționat, donații locale);
- organizează evenimente mici de fundraising cu implicarea elevilor.

3. Implicarea redusă a părinților

Provocare: părinții nu participă la activitățile școlii.

Soluții:

- invită părinții în roluri simple (atelier handmade, povestiri, voluntariat la un eveniment);
- organizează evenimente deschise și prietenoase, unde elevii sunt în centru;
- creează momente de recunoaștere unde părinții văd mândria copiilor.

4. Dificultăți de menținere a motivației elevilor

Provocare: unii elevi renunță sau se retrag.

Soluții:

- dă fiecărui copil un rol vizibil și adaptat pasiunilor sale;
- menține motivația prin întâlniri regulate, experiențe variate și vizite externe;
- adu constant voluntari și specialiști externi care să inspire.

5. Birocrație sau lipsă de sprijin din partea conducerii

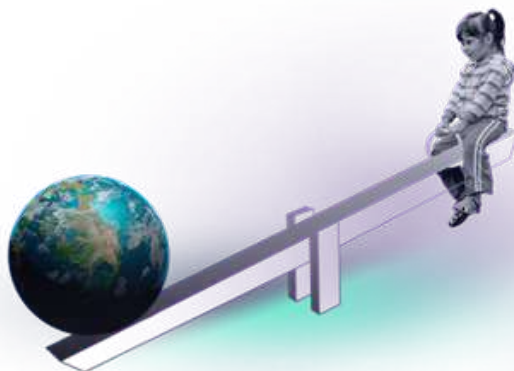
Provocare: lipsă de deschidere din partea direcțiunii sau inspectoratului.

Soluții:

- prezintă exemple concrete și impactul vizibil al copiilor;
- conectează proiectele la curriculum (opționale, cluburi, activități extracurriculare);
- arată că implicarea comunității aduce vizibilitate școlii.

Recomandări generale

- Extinderea duratei proiectelor și oferirea mai multor activități concrete și excursii.
- Continuarea sprijinului individualizat (mentorat, terapie, meditații, cursuri extrașcolare) pentru impact pe termen lung.
- Crearea unei rețele de profesori și elevi alumni care să devină mentori pentru generațiile următoare.
- Integrarea activităților EXTRA în curriculumul școlar (opționale aprobate, cluburi permanente)

Anexa 1. Checklist de implementare

Program: „Nevoi ordinare pentru copii EXTRAORDINARI”

1. Identificarea copiilor invizibili

- ☐ Am realizat o „hartă a clasei” împreună cu diriginții și consilierul școlar
- ☐ Am organizat discuții individuale cu elevii pentru a afla pasiunile lor
- ☐ Am implicat părinții pentru a obține o perspectivă completă
- ☐ Am selectat copii pe criteriul abilităților diverse, nu doar pe baza notelor

2. Formarea profesorilor mentori

- ☐ Am selectat 2–3 cadre didactice motivate
- ☐ Profesorii au participat la ateliere de formare (talente, inteligențe multiple, management pozitiv)
- ☐ Am creat o comunitate de practică între mentori (întâlniri bilunare)
- ☐ Mentorii și-au asumat rolul de ghizi, nu de controlori

3. Crearea „Laboratorului EXTRA”

- ☐ Am organizat sesiuni de co-creare cu elevii pentru definirea spațiului
- ☐ Am decis tipul de laborator (artistic, digital, meșteșugăresc etc.) în funcție de contextul local
- ☐ Am amenajat un spațiu flexibil și prietenos (mese, tablă, colț relaxare, echipamente de bază)
- ☐ Elevii au fost implicați în design și decor (mural, mobilier recondiționat, etc.)

4. Co-crearea proiectelor de grup

- ☐ Am format echipe de 10–20 elevi, mixte ca vârstă și profil
- ☐ Am stabilit împreună obiectivele proiectului, relevante pentru copii și comunitate
- ☐ Am planificat activități pe 6–7 luni, cu întâlniri săptămânale
- ☐ Am adus specialiști externi pentru inspirație și mentorat
- ☐ Am documentat procesul și progresul echipelor

5. Evenimentul de recunoaștere

- ☐ Am ales un format atractiv (expoziție, spectacol, lansare, târg)
- ☐ Am implicat părinți, comunitatea și parteneri locali
- ☐ Am pregătit diplome simbolice și mesaje de apreciere
- ☐ Elevii au fost în centrul evenimentului, nu rezultatele academice standard

6. Evaluarea progresului

- ☐ Fiecare elev are portofoliu individual (lucrări, reflecții, creații)
- ☐ Am organizat sesiuni de feedback colectiv și de autoevaluare
- ☐ Profesorii mentori au notat observații calitative despre progres
- ☐ Evaluarea s-a centrat pe progres, nu pe comparații între elevi

7. Continuitate și sustenabilitate

- ☐ Elevii participanți au devenit mentori pentru colegii mai mici
- ☐ Am creat un club sau opțional pentru continuarea activităților
- ☐ Am documentat bunele practici și le-am publicat pe platforme (ex. HartaEdu)
- ☐ Am stabilit o echipă de profesori responsabili cu perpetuarea proiectului

Anexa 2. Fișă de identificare – „Talente ascunse” la elevi (pentru profesori)

Scop: Ajută profesorul să observe semnele prin care un elev, aflat în condiții de adversitate, poate manifesta abilități adaptative speciale („hidden talents”).

1. Date generale

- Nume elev: _____
- Clasa: _____
- Profesor observator: _____
- Data: _____

2. Context de viață (dacă este cunoscut / relevant)

- Elevul provine dintr-un mediu vulnerabil / instabil (economic, familial, social)?

- Se confruntă cu dificultăți sau stres constant?

(Informații obținute doar dacă există transparență și fără stigmatizare)

3. Domenii de observație - indicatori ai talentelor ascunse

a) Abilități sociale și de relaționare

- Elevul citește rapid intențiile și emoțiile celorlalți _____
- Are sensibilitate crescută la dinamica de grup (observă „cine are putere”, cine se retrage, cine e exclus) _____
- Se adaptează repede la reguli sociale noi _____

Da / Uneori / Nu

b) Abilități de rezolvare practică a problemelor

- Găsește soluții ingenioase cu resurse limitate _____
- Se descurcă bine în sarcini concrete, aplicate _____
- Învăță mai ușor prin experiență directă decât prin explicații abstracte _____

Da / Uneori / Nu

c) Abilități de atenție și vigilență

- Observă detalii pe care alții le scapă _____
- Răspunde rapid la schimbări de context _____
- Se concentrează mai bine în situații dinamice sau competitive decât în cele statice _____

Da / Uneori / Nu

d) Creativitate și expresie

- Își exprimă ideile prin desen, muzică, mișcare, povești, chiar dacă nu excelează la sarcini academice tradiționale _____
- Folosește imaginația pentru a rezolva situații dificile _____
- Transformă experiențele personale în resurse pentru învățare _____

Da / Uneori / Nu

4. Exemple concrete observate de manifestare a unor abilitati
(scrieți situații clare, nu judecați generale)

5. Reflecția profesorului

- Ce puncte forte am identificat la acest elev?

- În ce contexte își activează cel mai mult „talentele ascunse”?

- Cum pot integra aceste puncte forte în activitățile de la clasă?

6. Recomandări pedagogice imediate

- Integrează activități practice și colaborative
- Dă exemple și sarcini ancorate în realitate
- Oferă recunoaștere publică pentru abilitățile observate
- Creează contexte unde elevul poate fi resursă pentru ceilalți (peer learning)

Anexa 3. Plan individual pentru dezvoltare (template)

Acesta este un instrument de planificare care trebuie să fie personalizat după specificul nevoilor beneficiarilor.

Se va urmări corelarea obiectivelor cu aspirațiile copilului, dar și cu realitatea socială din care face parte.

Pe cât posibil, se vor integra în realizarea parcursului personal și aspirațiile pentru viitorul îndepărtat, cu accent pe utilitatea aptitudinilor cultivate în piața muncii și ca ulterioare pârgii de bunăstare ale beneficiarului în societate.

Îndeplinirea planului nu este importantă pentru afirmarea copilului în fața unui „public”, ci prin obținerea unei performanțe personale (progres pe cele 3 arii de interes cf. tabelului de mai jos).

A n a l i z a	Comunicare și relaționare – persuadarea reciprocă prin relație 1 la 1 a profesorului cu copilul cu privire la obiectivele de dezvoltare ale beneficiarului. Această etapă se bazează pe hărțile conceptuale și pe metodele de analiză a mediului de învățare, explorate în formare.						
	Analiza mediului școală – copil-acasă și în relația de învățare elev - mentor		-Elemente favorabile în dezvoltarea talentului copilului -Elemente nefavorabile în dezvoltarea talentului copilului *în toate acțiunile din cadrul programului nu se va face abstracție de cele 2 categorii de elemente, ele trebuie să fie integrate la nivel practic în pașii de lucru, pentru a putea folosi aspectele pozitive și pentru a preîntâmpina/controla obstacolele din procesele de învățare				
	Analiza aspirațiilor (viziunea împărtășită)		-Dorințele beneficiarului vor fi discutate și corelate cu realitatea (evaluare realistă) -Dorințele profesorului vor fi discutate și corelate cu realitatea -Exigențele mediului, părinților etc. vor fi discutate și corelate cu realitatea				
	Identificarea stilului de lucru și a limitelor colaborării dintre elev- profesor (metoda avantajului reciproc)		-Se va analiza stilul de învățare specific copilului conform inteligențelor multiple, pentru a putea repera modalitățile optime de învățare pe parcursul implementării pașilor de lucru -Se va analiza stilul de lucru al mentorului și se vor stabili cadrul și limitele colaborării cu beneficiarul				
	Analiză resurse de timp și factori perturbatori		-Se vor analiza resursele de timp ale elevului și ale profesorului implicați în program, într-un mod empatic și fezabil -Se vor identifica factorii perturbatori în mediul elevului (de la analiza spațiului fizic de învățare și până la analiza timpului liber, a sarcinilor din cadrul familiei, a modului ineficient în care elevul își folosește timpul și energia etc.) -Se va crea un sistem eficient de comunicare între elev și profesor, un cadru sigur în care copilul să își poată comunica vulnerabilitățile și obstacolele în atingerea rezultatelor.				
O b i e c t i v e	Setarea obiectivelor						
	• Talent • Achiziții școlare • Oportunități de carieră		-Pentru cele 3 zone de interes se vor fixa obiective specifice, măsurabile în timp, fezabile și realizabile (modelul SMART). -Se va fixa cel puțin câte un obiectiv pentru fiecare zonă de interes, astfel încât acțiunea să vizeze toate planurile de dezvoltare, să îmbine plăcerea elevului cu utilitatea acțiunilor și cu coerența în dezvoltare. • Vor fi identificate resursele de care copilul dispune pentru a-și îmbunătăți talentul – persoane de suport, resurse informaționale, activități non-formale.				
	Rezultate		-Se va formula un scop final al intervenției. -Ținându-se cont de factorii perturbatori și de gestionarea timpului, se vor formula rezultate intermediare, structurate în unități de timp, pe principiul pașilor mărunți.				
	Unități de timp		-Fixarea de sarcini conform unui calendar de lucru, care urmează să fie respectat de elev și de profesor în mod egal. Regulile sunt formulate pentru toți (adult sau copil), iar propriul exemplu funcționează cel mai bine; astfel se previn criticile, certurile, luptele de putere! -În prima fază, a stabilirii cadrului de lucru, se vor fixa de comun acord și consecințele nerespectării sarcinilor și a termenelor. Atât elevul, cât și profesorul vor fi supuși acestor consecințe!				
Acțiunile propriu-zise se vor concentra în jurul aspirațiilor, rezultatelor scontate și timpului alocat fiecăruia. Structura fiecărei activități va fi următoarea:							
Obiectiv	Rezultat	Acțiuni specifice	Persoana responsabilă	Alte persoane implicate	Materiale și surse de informare	Interval de timp alocat	

Anexa 4. Model plan de interventie de grup (exemplu: Școala Gimnazială Emil Isac)

Intervenție - descriere generală, finalitate									
Obiectiv: Realizarea și publicarea cărții "Învăț să zâmbesc, mă descopăr și explorez", o carte care combină textul și ilustrația pentru a oferi o experiență educativă și terapeutică elevilor.									
Termen final de implementare: Iunie 2025									
Pași de implementare (activități specifice)	Obiectiv specific	Resurse		Termen inițial	Termen final	Responsabili		Cuvinte-cheie	Buget
		Surse de documentare	Persoane/ Roluri în echipă			Echipă de lucru + coordonator	Colaboratori externi		
Scrierea proiectului	Informarea	site-uri Narada		Ianuarie 2025	Ianuarie 2025	Prof mentori	Echipa Narada	Documentare	Foi, pixuri, laptop, telefon, internet
Stabilirea conceptului cartii: integrarea textului si ilustratiilor pentru suport educativ și terapeutic	Crearea unei cărți care să sprijine dezvoltarea personală și emoțională a copiilor prin text și imagine. Stabilire reguli de colaborare.	https://debas.ro/concurs-masinuta-de-scris/		3-7 februarie 2025	7 februarie 2025	Elevii Profesorii	ilustrator, editor	organizare	Foi, pixuri, albume, cărți, laptopuri, spațiu de lucru, tabla digitală, internet
Proces editorial - Întâlnirea cu editorul	Informarea specifică din punctul de vedere al unui editor.	cărți, site-uri	Elevii Profesorii	Februarie 2025	Februarie 2025	Elevii Profesorii coordonatori	editor	directii	Foi, pixuri, albume, cărți, laptopuri, tablă interactivă, internet, produse creative, spațiu de lucru
Crearea conținutului Scrierea textului principal Realizarea ilustrațiilor - schite Feedback și ajustări	Realizarea textului și a schitelor de lucru.	cărți, site-uri	Elevii Profesorii	Martie 2025	Martie 2025	Elevii Profesorii coordonatori	Profesori de română	emoții pe foale	Foi, pixuri, albume, cărți, laptopuri, tablă interactivă, produse creative, imprimantă multifuncțio- nală, spațiu de lucru
Design și ilustrații Atelier de ilustrații (aprilie) Integrarea elementelor vizuale și textual	Realizarea ilustrațiilor	ilustrator, cărți, site-uri	Elevii Profesorii	Aprilie 2025	Aprilie 2025	Elevii Profesorii coordonatori	ilustrator	emoții pe foale, conexiune text imagine suflet	Foi, pixuri, albume, cărți, laptopuri, produse creative, imprimantă multifuncțio- nală, spațiu de lucru
Publicare și promovare Asamblarea finală a cărții electronice (mai) Lansarea cărții electronice și promovarea acesteia	Asamblarea cărții	Editor, cărți, site-uri	Elevii Profesorii	Mai 2025	Mai 2025	Elevii Profesorii coordonatori	editor	Editare , ansamblare, rețușuri, pliante de promovare, lansare online, promovare	Foi, pixuri, albume, cărți, laptopuri, produse creative, imprimantă multifuncțio- nală, spațiu de lucru
Feedback și Diseminare: Feedback prin sondaj cu elevii Diseminarea proiectului și organizarea unei expoziții cu produsele din carte	Feedback Diseminare Expoziție	Elevii Autorii Ilustrator Editor	Elevii Profesorii	Iunie 2025	Iunie 2025	Elevii Profesorii coordonatori	Cadrele didactice, Elevii, Ilustrator, Editor	Promovare, Link feedback, diseminare	laptop, tablă interactivă, produse de patiserie și suc
*reguli de grup afișate, aplicate profesorilor și elevilor, în egală măsură *componența grup *strategie de comunicare grup *ABC de învățare pentru toți membrii grupului - mici rutine *feedback si evalua									

1. Evaluarea elevilor cu talente ascunse

Criteriu	Indicatori observabili	1 – Minim	2 – În dezvoltare	3 – Consolidat	4 – Exemplu de bună practică
Încredere în sine	Își exprimă idelle, își asumă roluri	Rareori își exprimă opiniile	Își exprimă idei cu încurajare	Își asumă roluri și responsabilități	Este model pentru alți colegi
Abilități socio-emoționale	Colaborare, gestionarea emoțiilor	Evită colaborarea, reacționează impulsiv	Colaborează ocazional, își recunoaște emoțiile	Colaborează constant, cere ajutor	Mediază conflicte, sprijină colegii
Creativitate și exprimare	Produce originale, implicare în proiecte	Rareori participă, copiază idei	Contribuie cu idei proprii simple	Creează produse originale, asumă riscuri creative	Inspirează și mobilizează prin creativitate
Motivație școlară	Participare și interes pentru activități	Participă doar la cerere	Se implică intermitent	Este constant implicat	Propune idei noi, își asumă inițative

2. Evaluarea profesorilor mentori

Criteriu	Indicatori observabili	1 – Minim	2 – În dezvoltare	3 – Consolidat	4 – Exemplu de bună practică
Relația cu elevii	Nivelul de încredere și siguranță emoțională	Comunicare formală, distanțată	Creează prime relații pozitive	Creează climat sigur și de încredere	Este reper pentru alți profesori
Aplicarea metodelor	Folosirea principiilor și instrumentelor	Rareori aplică metodele	Aplică ocazional metodele în activități	Integrează constant metodele	Creează și adaptează metode inovative
Leadership & inspirație	Rol model, susținere, implicare	Rol pasiv	Încurajează și oferă feedback	Inspiră elevii și echipa	Lider recunoscut, influențează și colegii

3. Evaluarea echipei și a proiectului

Criteriu	Indicatori observabili	1 – Minim	2 – În dezvoltare	3 – Consolidat	4 – Exemplu de bună practică
Colaborare	Modul de lucru în echipă	Sarcini neîmpărțite, conflicte frecvente	Sarcini împărțite superficial	Colaborare echilibrată, rezolvarea conflictelor	Colaborare excelentă, echipă coezivă
Rezultatul final	Calitatea produsului/proiectului	Produs incomplet sau superficial	Produs funcțional, dar simplu	Produs complet, creativ și util	Produs inovativ, cu impact comunitar

4. Evaluarea comunității și a școlii

Criteriu	Indicatori observabili	1 – Minim	2 – În dezvoltare	3 – Consolidat	4 – Exemplu de bună practică
Implicare și vizibilitate	Participarea părinților/comunității	Participare redusă	Participare ocazională	Implicare constantă	Comunitatea inițiază și susține activ proiectul
Impact asupra climatului școlar	Relații, atmosferă, recunoaștere	Climat tensionat, fără schimbări	Îmbunătățiri punctuale	Atmosferă pozitivă, recunoaștere elevi/profesori	Transformare vizibilă, școala devine reper

> narada

#EXTRAORDINAR